

ДАВЕДАЧНА-БІБЛІОГРАФІЧНЕ АБСЛУГОЇВАННЯ

- 1. Даведачна-бібліяграфічнае абслугоўванне: азначэнне і асноўныя элементы.**
- 2. Тэхналогія даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання.**
- 3. Асаблівасці выканання розных тыпаў запытаў.**
- 4. Аўтаматызаваная тэхналогія даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання**
 - 4.1. Віртуальнае даведачна-бібліяграфічнае абслугоўванне**

1. Даведачна-бібліяграфічнае абслугоўванне: азначэнне і асноўныя элементы.

“Даведачна-бібліяграфічнае абслугоўванне – гэта абслугоўванне ў адпаведнасці з запытамі спажыўцоў інфармацыі, звязанае з прадастаўленнем даведак і іншых бібліяграфічных паслуг”.

ДАСТ 7.0 - 99 “Информационно-библиотечная деятельность. Библиография. Термины и определения»

«Даведачна-бібліяграфічнае абслугоўванне - від абслугоўвання ў адпаведнасці з разавымі запытамі спажыўцоў інфармацыі».

Прычыны неабходнасці правядзення прафесійнага бібліяграфічнага пошука

- Неумение потребителя четко сформулировать запрос.
- Неспособность большинства потребителей правильно разработать путь поиска информации.
- Наличие большого числа посредников при выполнении запроса, когда искажения возникают на любом этапе – от формулировки и приема требования до доведения информации до потребителя.
- Наличие ошибок в библиографических пособиях.
- Постоянное развитие науки, возникновение новых научных дисциплин, изменение их содержания и структуры.

Асноўныя элементы даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання

- разавы запыт;
- пошук інфармацыі;
- адказ.

Разавы запыт

- **Бібліяграфічны запыт** уяўляе сабой патрабаванне на бібліяграфічную інфармацыю
- **Фактаграфічны запыт** – гэта запыт на атрыманне канкрэтных звестак тэхнічнага, храналагічнага, статыстычнага характару

Адказ на запыт: формы

- даведка:бібліяграфічная і фактаграфічная
- метадычная кансультацыя
- адмова.

Віды бібліяграфічных даведак

- **тэматычная даведка** - гэта бібліяграфічная даведка, якая змяшчае пералік дакументаў па пэўнай тэме (ДАСТ 7.0 -99)
- **тэматычная даведка** ўяўляе сабой любое мноства бібліяграфічных запісаў (у тым ліку і адну) па прадмету пошука ці любое мноства дакументаў па якой-небудзь аб'ядноўваючай іх прымеце (агульнасці зместа, аўтарства, месца ці часу іх стварэння, серыі і г.д.). (І.Г.Маргенштэрн)
- **адрасна-бібліяграфічная даведка** – гэта бібліяграфічная даведка, якая змяшчае звесткі аб наяўнасці і (ці) месцазнаходжанні запрошваемага дакумента ў пэўным фондзе бібліятэкі, органа НТІ, архіва і г.д.

Віды бібліяграфічных даведак

- **удакладняльная бібліяграфічная даведка** – гэта бібліяграфічная даведка, якая ўстанаўлівае і (ці) ўдакладняе элементы бібліяграфічнага апісання дакумента, якія адсутнічаюць ці недакладныя ў запыце спажыўца інфармацыі.

Фактаграфічная даведка

- **Фактаграфічная даведка** - гэта адказ на запыт, які змяшчае фактычныя звесткі па сутнасці пытання (факты, лічбы, даты і г. д.).

Метадычная кансультацыя

- **метадычная кансультацыя** – гэта адказ на запыт, які змяшчае парады і ўказвае шляхі атрымання неабходнай інфармацыі. Перавод карыстальніка ў рэжым самаабслугоўвання.

Адмова як форма адказа

- **Адмова** – гэта адказ на разавы запыт, які змяшчае матывіроўку немагчымасці выдаць спажыўцу інфармацыю, рэлевантную запыту.

Віды адмовы:

- Адмова на этапе прыёма запыта ці **адмова па запыту** – гэта адмова, згодна якой бібліяграфічны пошук па запыту не вядзецца і запыт не прымаецца да выканання (запыт паступіў не па профілю бібліятэкі, не дастаткова звестак для яго выканання і інш.).
- **Адмова па даведцы** - гэта адказ, які змяшчае звесткі аб тым, што патрабуемая спажыўцу інфармацыя не выяўлена па бібліяграфічным ці іншым крыніцам яе пошука.

- **Пераадрасаванне** – гэта адказ, які змяшчае адрас бібліятэкі ці органа інфармацыі з абвяшчэннем спажыўца аб перадачы яго запыта ў гэтую бібліятэку.

Форма адказа на запыт:

- Вусная;
- Пісьмовая;
- Электронная.

Рэжымы даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання

- **Аператыўнае ДБА** – ажыццяўляецца адразу пасля паступлення запыту, звычайна пры непасрэдных зносінах з карыстальнікам (а таксама па тэлефоне), сінхронна.
- **Працягнутае ДБА** – ажыццяўляецца дыяхронна пры паступленні арыгінальнага складанага запыту, калі па аб'ектыўным прычынам немагчыма хутка знайсці рэlevantны адказ і карыстальнік згодзен чакаць яго.

Пошук інфармацыі як элемент ДБА

- **Бібліяграфічны пошук** – гэта інфармацыйны пошук, які ажыццяўляецца на падставе бібліяграфічных даных.
- **Фактаграфічны пошук** прадугледжвае разысканне саміх фактаў, а не звестак аб дакументах.

Крытэрыі эфектыўнасці ДБА

- **Аператыўнасць** – мінімальны інфармацыйны інтэрвал паміж паступленнем запыта і выдачай інфармацыі;
- **Рэlevantнасць** - адпаведнасць знойдзенай бібліяграфічнай інфармацыі запыту спажыўца;
- **Пертынентнасць** - адпаведнасць выданай бібліяграфічнай інфармацыі рэальным патрэбнасцям спажыўца;
- **Паўната** –паказчыкі выданай інфармацыі ў адпаведнасці з аб'ёмам існуючай;
- **Камфортнасць** – зручнасць і адпаведнасць умоў атрымання інфармацыі;

Фактары, якія ўплываюць на эфектыўнасць ДБА

- стан даведачна-бібліяграфічнага апарата бібліятэкі;
- узровень узаемадзеяння бібліятэк у галіне даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання;
- інфармацыйная культура спажыўцоў;
- кваліфікацыя і вопыт бібліёграфа;
- узровень матэрыяльна-тэхнічнай базы бібліятэкі.

2. Тэхналогія даведачна- бібліяграфічнага абслугоўвання.

Асноўныя этапы выканання запытаў:

- прыём запыта;
- устанаўленне кола крыніц, неабходных для аптымальнага задавальнення запыта;
- пошук бібліяграфічнай (фактаграфічнай) інфармацыі;
- афармленне даведкі і рэгістрацыя яе ў журнале ўліку;
- выдача ці накіраванне яе абаненту.

Асноўныя працэсы прыёму запыта

- фармулёўка тэмы і ўдакладненне запыта, вызначэнне яго віда;
- вызначэнне прадмета пошука, мэты запыта, іншых пошукавых прымет у залежнасці ад віда запыта і ўжо вядомай спажыўцу інфармацыі;
- састаўленне пошукавага прадпісання - сукупнасць пошукавых прымет запыта;
- Знаёмства з тэмай, вывучэнне зместа запыта;

Асноўныя працэсы другога этапа: устаўленне кола крыніц, неабходных для аптымальнага задавальнення запыта

- падбор крыніц,
- іх аналіз,
- вызначэнне паслядоўнасці іх прагляду.

Блокi крыніц інфармацыі для выканання тыпавых бібліяграфічных даведак

- **па зместу прадмета пошука:** поўнасцю супадаючыя з ім, больш шырокага зместа і больш вузкага (па аднаму ці некалькім аспектам);
- **па якаснаму характару адбора дакументаў:** выбарачныя ці поўныя;
- па прадстаўленню дакументаў у **храналогіі** іх стварэння: новыя (бягучыя бібліяграфічныя дапаможнікі); рэтраспектыўныя; інтэграваныя (пастаянна папаўняемыя каталогі і картатэкі, БД);

Блокi крыніц інфармацыі для выканання тыпавых бібліяграфічных даведак

- па відах адлюстроўваемых дакументаў: друкаваныя, рукапісныя, аўдыявізуальныя, электронныя і інш.
- па спосабу арганізацыі бібліяграфічнай інфармацыі ў крыніцы (па відам групойкі бібліяграфічных запісаў, дапаможных паказальнікаў).

Улік розных відаў крыніц фактаграфічнага пошука :

- па прызначэнню: прамыя (даведачныя); ускосныя (рассеяныя, патрабуючыя выбарачнага прагляду разнародных тэкстаў);
- па надзейнасці: найноўшыя аўтарытэтныя; застарэўшыя;
- па спосабу арганізацыі інфармацыі: арыентаваныя на аператыўны пошук (выдання з дэталёвым зместам, дапаможнымі паказальнікамі, фармальнай групоўкай) ці патрабуючыя суцэльнага прагляду тэкста.

Агульныя крытэрыі вызначэння крыніц выканання запытаў :

- адпаведнасць іх зместа прадмету пошука;
- каштоўнасцю, паўнатай, надзейнасцю змяшчаемай інфармацыі;
- адпаведнасцю чытацкаму адрасу і мэтавай устаноўцы запыта;
- даступнасцю адлюстраванай інфармацыі;
- ступенню паўнаты бібліяграфічных запісаў;
- умовамі аператыўнага пошука;
- індывідуальнымі асаблівасцямі.

Вызначэнне паслядоўнасці прагляда крыніц

- Аднавядваюць агульнай методыцы бібліяграфавання (праглядаюцца асноўныя другасныя, першасныя, дапаўняльныя – у зваротна храналагічнай паслядоўнасці).

Асноўныя працэсы трэцяга этапа – непасрэднага пошуку інфармацыі

- прагляд крыніц;
- выяўленне інфармацыі;
- яе ацэнка і адбор.

4 этап - афармленне даведкі і яе рэгістрацыя.

- асаблівасці выдачы **вуснай даведкі** (краткасць, дакладнасць звестак, метадычныя парады па афармленні);
- асаблівасці выдачы **пісьмовай даведкі**: у выглядзе бібліяграфічнага спіса (дапаможніка з простаай структурай) ці паказальніка (дапаможніка са складанай структурай у адпаведнасці з агульнымі метадычнымі патрабаваннямі) на спецыяльным бланку бібліятэкі (ці аддзела);
- асаблівасці выдачы **электроннай даведкі**: у адпаведнасці з прынятай формай бланка.

Афармленне бланка даведкі: асноўныя кампаненты

- зыходны нумар і дату выканання даведкі;
- спасылку на нумар і (ці) дату запыта;
- адрас спажыўца ці ўстановы, куды накіроўваецца даведка;
- тэкст бібліяграфічнай даведкі (калі яна змяшчае больш за 10-15 бібліяграфічных запісаў, то апошнія афармляюцца ў якасці дадатка да бланка). Бібліяграфічныя апісанні павінны адпавядаць ДАСТу і па магчымасці суправаджацца шыфрамі захоўвання дакументаў;
- подпісы загадчыка аддзелам і (ці) выканаўца.

Улік даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання

Формы ўліку:

- журнал для рэгістрацыі паступіўшых запытаў і выкананых даведак,
- бланкі запытаў і выкананых даведак;
- картатэкі адмоў.

Апошні этап тэхналогіі ДБА

- Выдача абаненту даведкі

3. Асаблівасці выканання розных тыпаў запытаў.

3. Асаблівасці выканання тэматычных даведак

- Тэматычныя даведкі змяшчаюць бібліяграфічную інфармацыю па пэўнай тэме (аб'яднаных агульнай прыметай) і ўяўляюць сабой пералік дакументаў у выглядзе бібліяграфічнага дапаможніка.

Тематические запросы:

- сформировавшиеся у пользователей в процессе их трудовой, самообразовательной и других видов деятельности (осознаваемые как преимущественно личные информационные потребности);
- вызванные необходимостью выполнения учебных и других заданий – «вынужденные» запросы.

Асаблівасці прыема тэматычнага запыта

- дакладную фармулёўку тэмы запыта;
- мэтавую накіраванасць выкарыстання атрыманай інфармацыі;
- патрабуемую паўнату атрымання інфармацыі па тэме;
- храналагічныя, моўныя, тэрытарыяльныя, відавчыя межы адбору дакументаў;
- больш зручную форму атрымання інфармацыі;
- крыніцы, якія карыстальнік ужо праглядаў самастойна.

Крыніцы выканання тэматычных запытаў

- фонд неапублікаваных бібліяграфічных дапаможнікаў;
- "Паказальнік бібліяграфічных дапаможнікаў Рэспублікі Беларусь" НКП;
- інфармацыя на сайтах бібліятэк аб выкананых даведках;
- каталогі і картатэкі, БД бібліятэк, якія раскрываюць змест дакументаў;
- крыніцы бягучай і рэтраспектыўнай бібліяграфічнай інфармацыі як універсальнага, так і галіновага, тэматычнага характара ў залежнасці ад зместа запыта і яго бібліяграфічнай забяспечанасці;

Крыніцы выканання тэматычных запытаў

- рэфератыўныя і аглядныя выданні;
- прыкніжныя і прыартыкульныя спісы літаратуры;
- непасрэдны прагляд першасных крыніц.

Выяўленне і адбор бібліяграфічных запісаў

- Адбор дакументаў ажыццяўляець у адпаведнасці са змястоўнымі, якаснымі і фармальнымі крытэрыямі, якія былі вызначаны пры прыёме запыта.
- Па ходзе выяўлення дакументаў рэкамендуецца, як і пры выкананні аналагічных працэсаў падрыхтоўкі бібліяграфічных дапаможнікаў, ажыццяўляець прагляд крыніц у зваротна храналагічным парадку, весці картатэкі выяўленых дакументаў і прагледжаных крыніц.

Афармленне тэматычнай даведкі

- Бібліяграфічны дапаможнік рознага аб'ёма і ў рознай форме (пісьмовай, вуснай, электроннай).
- Групоўка бібліяграфічных запытаў павінна адпавядаць аб'ёму выяўленай інфармацыі і катэгорыі складанасці даведкі. Калі ў даведку ўключаецца няшмат дакументаў, то бібліяграфічныя запісы групуюцца па алфавіту; для даведак выкананых у дапамагу самаадукацыі рацыянальна групуваць матэрыял у рэкамендуемай паслядоўнасці чытання; для аб'ёмных даведак рэкамендуецца прымяняць змястоўныя групоўкі.

Выдача даведкі карыстальніку

- Выкананая тэматычная даведка можа быць прадстаўлена спажыўцу інфармацыі ў форме бібліяграфічнага спіса, паказальніка, картатэкі, фрагмента БД ці як вуснае абвяшчэнне.

Асаблівасці выканання адрасна-бібліяграфічных даведак.

Адрасна-бібліяграфічная даведка ўстанаўлівае наяўнасць і месцазнаходжанне дакумента.

Прычыны ўзнікнення адрасна-бібліяграфічных даведак:

- беспаспяховасць самастойнага пошука выдання ў каталогах бібліятэкі, нават у алфавітным;
- фізічная аддаленасць карыстальніка ад фонда і/альбо каталогаў;
- неабходнасць устанавіць месцазнаходжанне выдання для заказа яго па МБА.

Крыніцы выканання адрасна-бібліяграфічных даведак

Існуе два віда адраснага пошука: пошук дакумента, які захоўваецца ў бібліятэцы, куды паступіў запыт, і пошук дакумента, які адсутнічае ў бібліятэцы, выконваючай запыт. Менавіта ад гэтых відаў запытаў залежыць і вызначэнне крыніц пошука.

- Першы від пошука - каталогі бібліятэкі.
- Другі від пошука выконваецца з выкарыстаннем зводных каталогаў, бюлетэняў новых паступленняў, друкаваных каталогаў буйнейшых бібліятэк, ЭК на сайтах бібліятэк.

Выдача даведкі карыстальніку

- Пры станоўчым зыходзе адраснага пошука абанент атрымлівае поўнае бібліяграфічнае апісанне дакумента з указаннем яго месцазнаходжання ў фондах бібліятэк краіны, прыводзіцца шыфр захоўвання кнігі (артыкула) ў бібліятэцы, дзе быў прыняты запыт.

Удакладняльная бібліяграфічная даведка

Удакладняльная даведка аднаўляе бібліяграфічнае апісанне дакумента.

Прычыны ўзнікнення:

- патрэбнасць у папаўненні або ўдакладненні няпоўнай або недакладнай інфармацыі аб дакументах, атрыманай карыстальнікам з розных крыніц;
- немагчымасць выканаць адрасную даведку з няпаўнаты або нядакладнасці элементаў бібліяграфічнага апісання;
- неабходнасць указаць поўныя бібліяграфічныя данныя аб дакуменце пры афармленні бібліяграфічных спісаў і спасылак у рукапісах.

Асаблівасці выканання

- Увага на этапе прыему запыту ўсім магчымым звесткам, якія можна высветліць у карыстальніка;
- Варыятыўнасць пошуку і выкарыстання крыніц пошуку;
- Стварэнне спецыяльных крыніц, рэсурсаў для задавальнення тыповых запытаў;
- Выдача карыстальніку поўнага дакладнага бібліяграфічнага апісання дакумента.

Асаблівасці выканання фактаграфічных даведак.

Фактаграфічная даведка змяшчае прамы адказ (фактаграфічную інфармацыю) на запыт аб тых ці іншых аб'ектах, падзеях, працэсах, датах, цытатах, тлумачэннях тэрмінаў, выкладанні канцэпцый і інш.

Крыніцы выканання :

- даведачныя выданні,
- фактаграфічныя картатэкі, фактаграфічныя БД,
- першасныя крыніцы, афіцыйныя выданні і матэрыялы,
- тэматычныя папкі-дас'е, бібліяграфічныя крыніцы.
- Не выключаецца магчымасць зварота бібліёграфа і да спецыялістаў па пэўнай галіне ведаў.

Выдача абаненту фактаграфічнай даведкі

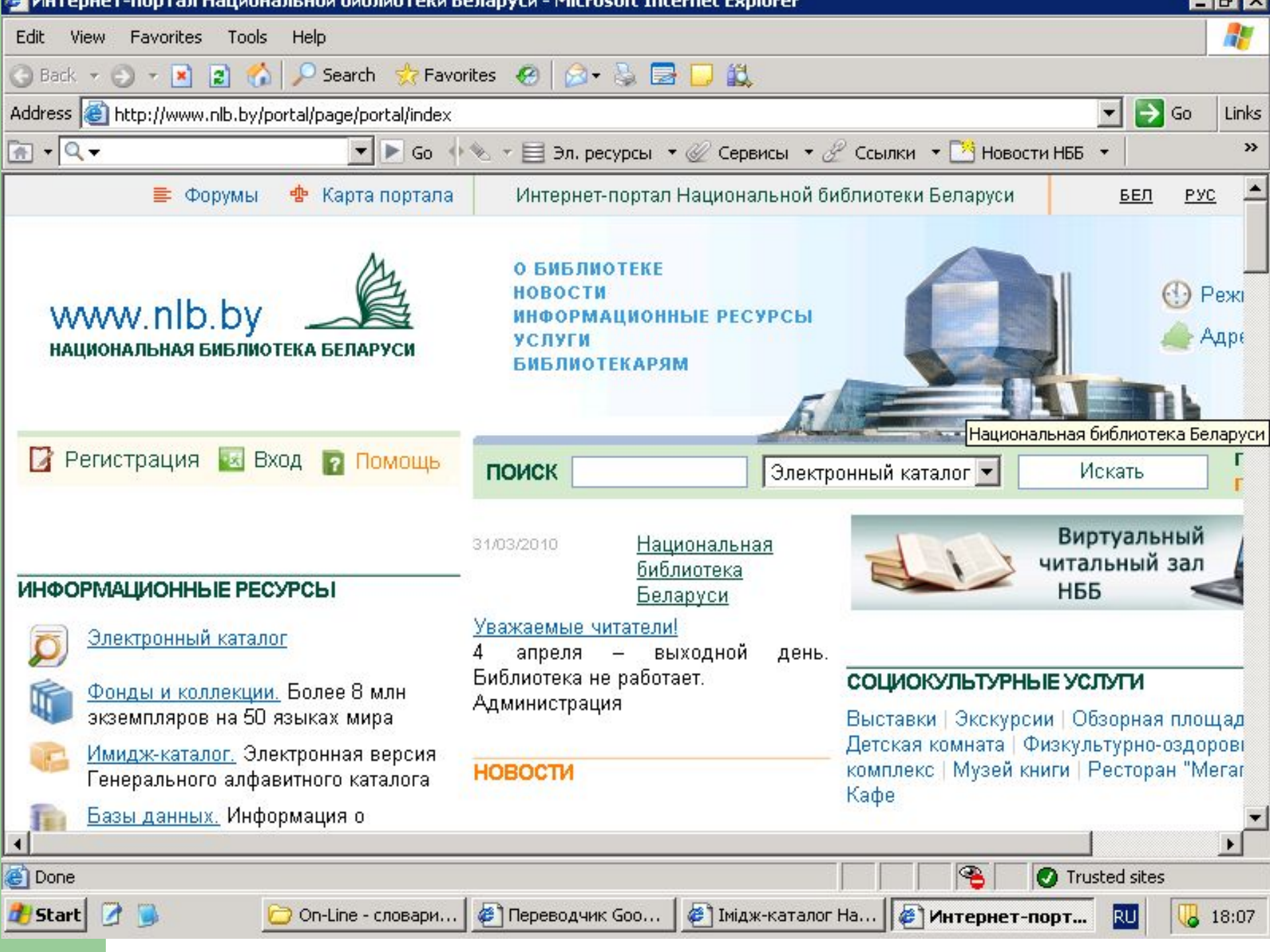
- Даведка, якая выдаецца спажыўцу у вуснай ці пісьмовай форме, акрамя непасрэдна фактаграфічнай інфармацыі павінна змяшчаць і бібліяграфічную інфармацыю аб дакуменце, дзе знаходзяцца цікавыя для спажыўца звесткі.

4. Аўтаматызаваная тэхналогія даведачна-бібліяграфічнага абслугоўвання

- прыём запыта;
- перадмашынная апрацоўка запыта і складанне пошукавага прадпісання з улікам выкарыстоўваемых лінгвістычных сродкаў у ЭР;
- увод пошукавага прадпісання у ПК у дыялогавым рэжыме у адпаведнасці з інтэрфейсам выкарыстоўваемых ІР;
- пошук інфармацыі ў аўтаматызаваным рэжыме (6 тыпаў пошуку);
- магчымы пошук з выкарыстаннем булевых (лагічных) аператараў;
- камбінаваны, пашыраны пошук з выкарыстаннем спецыяльных файлаў, форм запаўнення пошукавага прадпісання.

Асноўныя тыпы аўтаматызаванага пошуку (6 тыпаў па ЭК):

- па загатоўку;
- па аўтару;
- па аўтару – загатоўку;
- прадметнай рубрыцы;
- нумару (шыфру, класіфікацыйнаму індэксу, ISSN, ISBN);
- ключавому слову.

О БИБЛИОТЕКЕ
НОВОСТИ
ИНФОРМАЦИОННЫЕ РЕСУРСЫ
УСЛУГИ
БИБЛИОТЕКАРЯМ

Регистрация Вход Помощь

ПОИСК Электронный каталог Искать

Национальная библиотека Беларуси

ИНФОРМАЦИОННЫЕ РЕСУРСЫ

- [Электронный каталог](#)
- [Фонды и коллекции.](#) Более 8 млн экземпляров на 50 языках мира
- [Имидж-каталог.](#) Электронная версия Генерального алфавитного каталога
- [Базы данных.](#) Информация о

31/03/2010 [Национальная библиотека Беларуси](#)

Уважаемые читатели!
4 апреля – выходной день.
Библиотека не работает.
Администрация

НОВОСТИ

СОЦИОКУЛЬТУРНЫЕ УСЛУГИ

Выставки | Экскурсии | Обзорная площадка
Детская комната | Физкультурно-оздоровительный комплекс | Музей книги | Ресторан "Мега Кафе"

ИНФОРМАЦИОННЫЕ РЕСУРСЫ[Электронный каталог](#)[Фонды и коллекции.](#) Более 8 млн экземпляров на 50 языках мира[Имидж-каталог.](#) Электронная версия Генерального алфавитного каталога[Базы данных.](#) Информация о документах, событиях, фактах по различным темам, проблемам[Электронные издания.](#) Материалы, изданные библиотекой на CD, DVD[Печатные издания.](#) Печатная продукция, выпускаемая библиотекой[Национальная библиотека в прессе.](#) Статьи из газет, журналов, интернет-источников[Библиотеки Республики Беларусь и зарубежных стран.](#) Адреса, ресурсы, персоналии[библиотека
Беларуси](#)[Уважаемые читатели!](#)

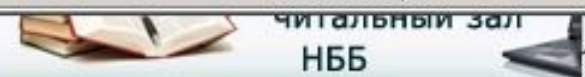
4 апреля – выходной день.
Библиотека не работает.
Администрация

НОВОСТИ

01/04/2010

[Национальная
библиотека
Беларуси](#)[Улыбайтесь на
здоровье!](#)

3 апреля детская комната Национальной библиотеки Беларуси приглашает детей на праздничное мероприятие «Улыбайтесь на здоровье!».

СОЦИОКУЛЬТУРНЫЕ УСЛУГИ

[Выставки](#) | [Экскурсии](#) | [Обзорная площад](#)
[Детская комната](#) | [Физкультурно-оздоров](#)
[комплекс](#) | [Музей книги](#) | [Ресторан "Мега](#)
[Кафе](#)

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ УСЛУГИ

[Аренда помещений и оборудования](#)
[Полиграфические услуги](#)
[Размещение баннеров](#)

Электронный каталог [опытная эксплуатация]

Вход в систему для зарегистрированных пользователей:

Логин:

Пароль:

[Регистрация](#)
[Забыли пароль?](#)

Главная

Базовый поиск

Поиск по видам документов

Поиск по словарям

Заказы

Личный каталог

Поиск по всем полям: автор, заглавие, тема и т.д.

биология

Например, Беларусь

Заказ возможен при наличии читательского билета Национальной библиотеки Беларуси

Электронный каталог (ЭК) находится в опытной эксплуатации. Приносим свои извинения за возможные сбои в работе системы. Ваши замечания и предложения оставляйте на [форуме](#) или высылайте по адресу электронной почты webmaster@nlb.by.

Поиск документов

Электронный каталог является основной информационно-поисковой системой Национальной библиотеки Беларуси. Пополняется в текущем режиме и отражает:

- книги, изданные в Беларуси, с XIX в. по настоящее время;
- книги, изданные в странах СНГ (с 1993 г.);
- книги зарубежных издательств на иностранных языках (с 2000 г.);
- авторефераты диссертаций (с 1993 г.) и диссертации, защищенные в Беларуси (с 1994 г.);
- документы международных организаций (с 2000 г.);
- периодические (газеты, журналы) и продолжающиеся издания;

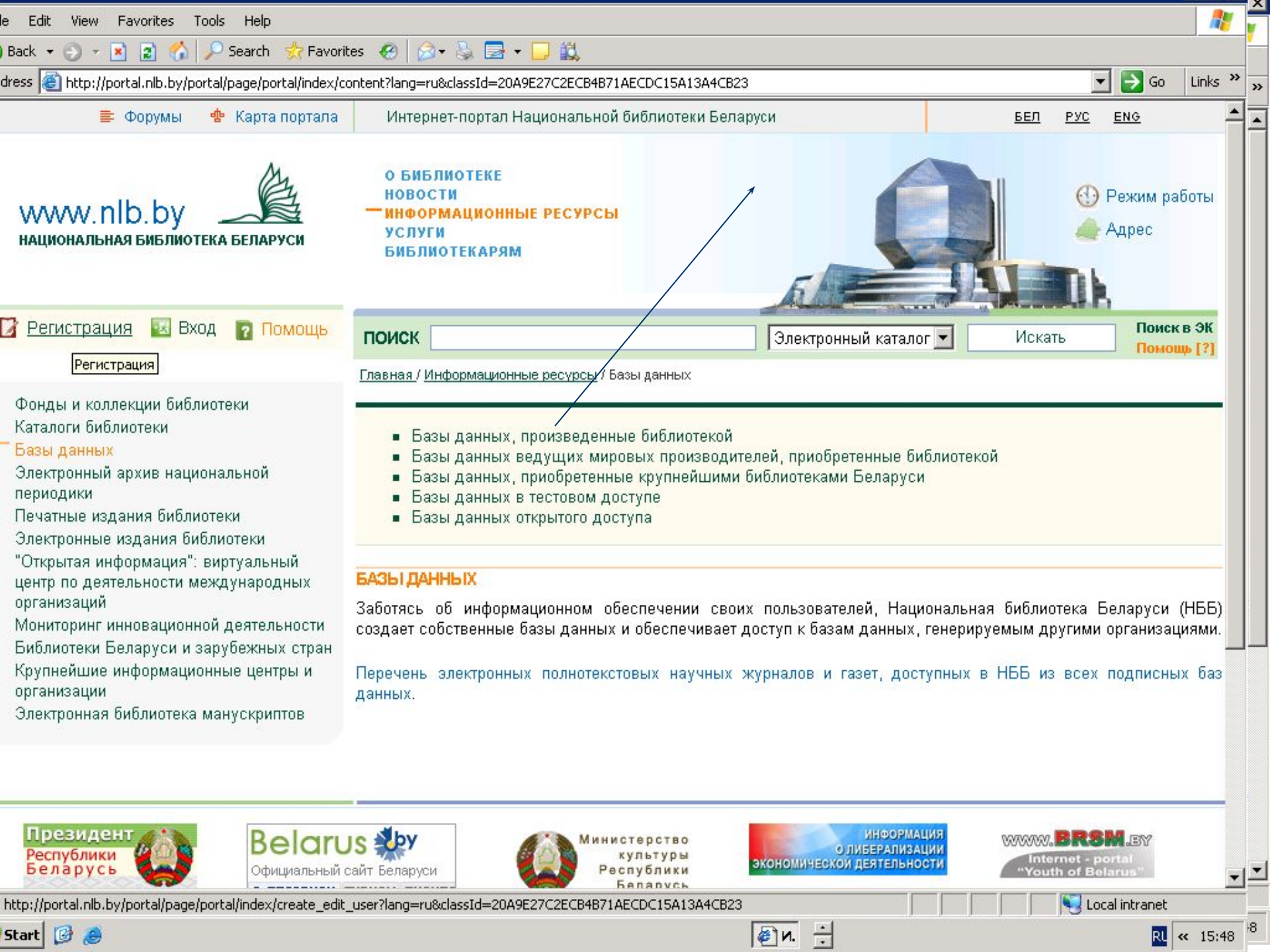
Заказ документов

Удаленный заказ из ЭК возможен только при наличии читательского билета Национальной библиотеки Беларуси после [регистрации](#) его на портале.

Состояние заказа документа отражается в закладке "Заказы".

Заказать можно следующие виды документов:

- книги, авторефераты диссертаций (в зал, рекомендованный при записи в библиотеку);

О БИБЛИОТЕКЕ
НОВОСТИ
ИНФОРМАЦИОННЫЕ РЕСУРСЫ
УСЛУГИ
БИБЛИОТЕКАРЯМ

Режим работы
Адрес

Регистрация Вход Помощь

Регистрация

ПОИСК

Электронный каталог

Поиск в ЭК
Помощь [?]

Главная / Информационные ресурсы / Базы данных

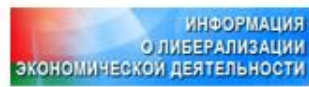
Фонды и коллекции библиотеки
Каталоги библиотеки
Базы данных
Электронный архив национальной периодики
Печатные издания библиотеки
Электронные издания библиотеки
"Открытая информация": виртуальный центр по деятельности международных организаций
Мониторинг инновационной деятельности Библиотеки Беларуси и зарубежных стран
Крупнейшие информационные центры и организации
Электронная библиотека манускриптов

- Базы данных, произведенные библиотекой
- Базы данных ведущих мировых производителей, приобретенные библиотекой
- Базы данных, приобретенные крупнейшими библиотеками Беларуси
- Базы данных в тестовом доступе
- Базы данных открытого доступа

БАЗЫ ДАННЫХ

Забываясь об информационном обеспечении своих пользователей, Национальная библиотека Беларуси (НББ) создает собственные базы данных и обеспечивает доступ к базам данных, генерируемым другими организациями.

Перечень электронных полнотекстовых научных журналов и газет, доступных в НББ из всех подписных баз данных.

4.1. Віртуальнае даведачна-бібліяграфічнае абслугоўванне

- **Віртуальная даведачная служба** – гэта арганізацыйная форма выканання электронных даведак.
- **Віртуальная даведачная служба** – гэта перадача па сетцы даведачных і адукацыйных паслуг высокай якасці ўсім карыстальнікам бібліятэкі ў любы час незалежна ад іх месцазнаходжання.
- **Віртуальная даведачная служба** - гэта служба, якая працуе 7/24 на тыдзень.

Национальная
библиотека
Беларуси

Виртуальная справочная служба "Спроси библиотекаря"

Знание бывает двух видов.
Мы сами знаем предмет—
или же знаем, где найти
о нем сведения.

Самюэл Джонсон

[главная](#)

[о службе](#)

[регистрация](#)

[архив выполненных
вопросов](#)

[личный архив](#)

[задать вопрос](#)

[виртуальные
справочные службы](#)

Виртуальная справочная служба (ВСС) поможет Вам получить информацию о наличии в фондах нашей библиотеки конкретного издания, подобрать список литературы по интересующей Вас теме (не более 10-ти наименований), профессионально составить библиографическое описание документов. Кроме того, мы можем предоставить Вам краткую информацию о конкретном факте или событии.

Запросы принимаются на белорусском и русском языках. Вопросы, касающиеся Беларуси, Вы можете задать и на английском языке. Запросы принимаются ежедневно и выполняются в течение 2-х рабочих дней.

Возможно, Вы сможете самостоятельно найти необходимую Вам информацию и тем самым ускорить время ее получения. Для этого Вы можете воспользоваться:

- [электронным каталогом;](#)

Прием вопросов закончен
Сегодня задано вопросов: 5
Можно задать: 0
Всего вопросов в архиве: 6496

Если Вы являетесь
зарегистрированным
пользователем,
воспользуйтесь формой,
чтобы войти в систему

Логин:

Пароль:

[регистрация](#)

Асаблівасці функцыянавання ВДС

- Кожная бібліятэка выстаўляе на сайце Палажэнне аб ВДС. Удзельнікі праектаў кіруюцца агульнымі падыходамі вядзення віртуальнага ДБА, але мае і абмежаванні ў прыёме запытаў. Не прымаюцца да выканання некарэктныя запыты, складаныя запыты, якія патрабуюць сур'ёзнага прафесійнага пошуку і г.д. Папулярнасць ВДС пасце, але колькасць прымаемых на працягу дня запытаў абмежавана працоўнымі рэсурсамі бібліятэк-удзельніц.

Фактары, якія ўплываюць на сістэму інфармацыйнага абслугоўвання

- шырокае выкарыстанне тэлекамунікацыйных тэхналогій, якое вядзе да павелічэння групы «аддаленых карыстальнікаў»;
- трансфармацыя рэсурснай базы бібліятэк ў накірунку электроннай складаючай;
- змяненне структуры аўдыторыі лакальных карыстальнікаў бібліятэк;

Рэалізацыя ДБА у сеткавым асяроддзі вырашае наступныя задачы:

- матэрыяльна-тэхнічнае і праграмнае забеспячэнне бібліятэк;
- падрыхтоўка кваліфікаванага персанала;
- пашырэнне і інтэграцыя рэсурснай базы;
- вывучэнне аўдыторыі і яе інфармацыйных патрэбнасцей;
- інтэграцыя інфармацыйнага абслугоўвання с сэрвісным абслугоўваннем;

Рэжымы функцыянавання ВДС

- **сінхронны** (запыт выконваецца пад час яго паступлення ў рэальным рэжыме часу);
- **асінхронны** (падоўжаны рэжым, даведка выконваецца праз нейкі час пасля паступлення запыту)

Асноўныя тыпы электроннага даведачнага абслугоўвання

- даведачнае абслугоўванне карыстальнікаў праз электронную пошту на падставе web-форм запытаў;
- даведачнае абслугоўванне карыстальнікаў у рэжыме рэальнага часу на аснове chat-тэхналогій, а таксама відэа- і тэлеканферэнцый патрабуе спецыяльнага праграмнага забеспячэння;
- поўнасцю аўтаматычнае прадастаўленне інфармацыі ў адказ на запыты карыстальнікаў на падставе выкарыстання спецыяльна арганізаваных баз ведаў/БД выкананых запытаў.

Тэндэнцыі развіцця ВДС:

- кансорцыўмы і карпаратыўныя аб'яднанні, якія дазваляюць ажыццяўляць цэнтралізаванае электроннае даведачнае абслугоўванне з размеркаваным характарам выканання запытаў карыстальнікаў;
- ДБА будзе ажыццяўляцца ва ўмовах, якія забяспечваюць карыстальнікам неабмежаваны доступ да нацыянальных і міжнародных бібліяграфічных і поўнатэкставых рэсурсаў;
- павялічваецца роля функцыі навучання і кансультавання ў працэсе віртуальнага ДБА.

Дзякуй за ўвагу!